

Beleidsplan IBBY-Nederland (2020-2023)

1. Inleiding

In dit beleidsplan beschrijven we de hoofdlijnen van ons beleid voor de komende vier jaar.

1.1 Doelen van het beleidsplan

Het beleidsplan geeft de hoofdlijnen van het bestuursbeleid en de strategische keuzes daarbinnen aan voor de beleidsperiode 2020-2023. Het gaat om een beschrijving van de verschillende activiteiten van de stichting IBBY-Nederland en de visie die daaraan ten grondslag ligt. In het beleidsplan wordt aangegeven waar we ons als bestuur de komende jaren op willen richten.

Naast de organisatiestructuur worden in het beleidsplan de gewenste ontwikkelingen en strategische keuzes ten aanzien van de volgende aspecten beschreven:

- IBBY-nationaal;
- IBBY-internationaal;
- de studie van de kinder- en jeugdliteratuur.

In de beschrijving van de ontwikkelingen en keuzes op de genoemde gebieden zijn de statuten van de stichting leidend. Om deze reden worden de activiteiten rondom de studie van de kinder- en jeugdliteratuur afzonderlijk weergegeven in dit beleidsplan, ondanks dat zij een duidelijke relatie hebben met de (inter)nationale activiteiten.

Bij het ontplooiën van nieuwe activiteiten naast de jaarlijks terugkerende kernactiviteiten wordt steeds gekeken naar de haalbaarheid en of deze extra activiteiten kostendekkend kunnen zijn. Indien het IBBY-bestuur hiermee instemt, kan voor een deel aanspraak gemaakt worden op de reserves van de stichting. Daarnaast kunnen de mogelijkheden worden onderzocht voor het aanvragen van een eenmalige subsidie voor bijzondere activiteiten of samenwerkingen.

Het beleidsplan is in de komende jaren het referentiekader voor de voorbereiding, de ontwikkeling, de uitvoering en de evaluatie van het beleid binnen de stichting. Bestuursbesluiten, uitvoering en resultaten zullen steeds getoetst worden aan het beleidsplan. Bij *bijzondere situaties* zal er op grond van argumenten afgeweken worden van de geformuleerde hoofdlijnen in dit beleidsplan. Hiervan zal in de notulen van de desbetreffende bestuursvergadering expliciet melding gemaakt worden.

1.2 Looptijd en evaluatie van het beleidsplan

Het beleidsplan gaat over de huidige beleidsperiode van vier jaar, d.w.z. 2020 tot en met 2023. Indien nodig kan het plan gedurende de beleidsperiode op onderdelen bijgesteld worden of kunnen zaken wanneer nodig verduidelijkt en aangevuld worden. Dit gebeurt op basis van evaluatie van het lopende beleid en op basis van interne en externe ontwikkelingen.

2. Missie, visie en doelstellingen IBBY International en IBBY-Nederland

De Stichting IBBY-Nederland is de nationale sectie van the International Board on Books for Young People (IBBY), een non-profit organisatie die in 1953 is opgericht in Zwitserland.

De missie van IBBY International is om elk kind wereldwijd toegang te geven tot boeken van hoge kwaliteit. Boeken waarin kinderen zichzelf kunnen herkennen en boeken als raam naar de rest van de wereld. Deze missie komt voort uit de overtuiging dat elk kind het recht heeft om een lezer te worden en dat kinderboeken bruggen kunnen bouwen tussen mensen en culturen.

De doelstellingen van IBBY International zijn:

- het bevorderen van internationaal begrip door middel van kinderboeken;
- kinderen overal ter wereld de kans geven toegang te krijgen tot boeken van hoge literaire en artistieke kwaliteit;
- het stimuleren van publicatie en verspreiding van kwaliteitsliteratuur;
- het ondersteunen van leesbevorderingsprojecten en organisaties die zich bezighouden met kinderen en boeken;
- het stimuleren van (wetenschappelijk) onderzoek op het gebied van kinderliteratuur;
- de rechten van het kind beschermen en handhaven overeenkomstig het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

IBBY International stimuleert de internationale uitwisseling, verspreiding en publicatie van kinder- en jeugdliteratuur van hoge kwaliteit o.a. door het organiseren van internationale prijzen zoals de H.C. Andersen Awards en het samenstellen van boekencollecties en reizende tentoonstellingen, zoals de Honour List, de Silent Book-collectie en de collectie Outstanding Books for Young People with Disabilities.

IBBY International is de overkoepelende organisatie, waarvan op dit moment 80 nationale secties verspreid over de hele wereld lid zijn. Samen vormen de nationale secties een internationaal netwerk van professionals op het gebied van leesbevordering, kinder- en jeugdliteratuur en gerelateerde werkvelden. Meer informatie over IBBY International is te vinden op www.ibby.org.

Elke nationale sectie heeft dezelfde missie als IBBY International, maar vult dit op verschillende manieren in, passend bij de context en de infrastructuur van leesbevorderingsorganisaties en instanties op het gebied van de kinder- en jeugdliteratuur in het land.

IBBY-Nederland haar doelstellingen onder meer te verwezenlijken door:

- a. het verschaffen van informatie en documentatie over (de studie van) kinder- en jeugdliteratuur, door het organiseren van studie- en vriendenmiddagen, door het versturen van nieuwsbrieven en persberichten en door het bijhouden van een website en social media;
- b. het mede-organiseren van de Annie M.G. Schmidtlezing;
- c. het verzorgen van de jurering, de toekenning en de uitreiking van de Jenny Smelik-IBBY Prijs voor culturele diversiteit in kinder- en jeugdliteratuur;
- d. het stimuleren van de (wetenschappelijke) studie van kinder- en jeugdliteratuur door het verzorgen van de jurering, de toekenning en de uitreiking van de Miep Diekmann Thesisprijs voor de beste Masterthesis over kinder- en jeugdliteratuur;
- e. het verzorgen van de selectie van de Nederlandse inzendingen voor de Biennial of Illustrations in Bratislava en andere internationale tentoonstellingen;

- f. het verzorgen van voordrachten voor internationale prijzen voor kinder- en jeugdliteratuur en leesbevordering, zoals de H.C Andersen Awards en de Astrid Lindgren Memorial Award;
- g. het verzorgen van Nederlandse inzendingen voor internationale boekcollecties en reizende tentoonstellingen, zoals de Honour List, de Collectie Outstanding Books for Young People with Disabilities en de Silent Book-collectie;
- h. het bijdragen aan nationale en internationale leesbevorderingsprojecten, zowel financieel als met kennis en expertise;
- i. het (mede)organiseren van projecten op het gebied van kinder- en jeugdliteratuur en leesbevordering samen met partners uit het kinder- en jeugdboekenveld;
- j. het ondersteunen van het 'Aussenlektorat' voor de Nederlands- en Friestalige kinder- en jeugdliteratuur aan de Internationale Jugendbibliothek München;
- k. het versterken van het internationale netwerk door deelname aan internationale IBBY-congressen.

IBBY-Nederland onderscheidt zich van andere organisaties die zich bezighouden met jeugdliteratuur door:

- belang te hechten aan de kwaliteit van kinder- en jeugdboeken, waar zoveel mogelijk lezers toegang tot zouden moeten hebben;
- zich specifiek te richten op kinderen die niet vanzelfsprekend met boeken in aanraking komen;
- boeken te zien als een middel om (internationaal) bruggen te bouwen tussen verschillende mensen en culturen.

IBBY-Nederland is een intermediaire organisatie die als enige leesbevorderingsorganisatie in Nederland een directe koppeling maakt met de rechten van het kind. Als zodanig is IBBY ook actief betrokken bij projecten in Nederland voor kinderen met minder kansen, zoals kinderen in AZC's. IBBY gebruikt de donaties van haar vrienden (donateurs) om (internationale) leesbevorderingsprojecten te ondersteunen.

In deze beleidsperiode werkt IBBY mee aan de totstandkoming van een welkomstboek in meerdere talen voor vluchtelingkinderen, in samenwerking met Marit Törnqvist. Ook is IBBY-Nederland mede-initiatiefnemer van de Nederlandse SDG Bookclub, een collectie boeken die aansluiten bij de Sustainable Development Goals van de VN. Dankzij het internationale netwerk wordt IBBY regelmatig betrokken of om advies gevraagd wanneer het gaat om titellijsten met anderstalige boeken (Arabisch, Tigrinya, Farsi, etc.). Hier is vanuit bibliotheken, POI's, onderwijs en initiatieven voor nieuwkomers steeds meer vraag naar.

De Code Diversiteit & Inclusie:

Het centrale uitgangspunt van IBBY dat boeken bruggen kunnen bouwen tussen mensen en culturen maakt dat de stichting IBBY-Nederland bewust bezig is met diversiteit en inclusie. Daarom reikt de stichting bijvoorbeeld tweejaarlijks de Jenny Smelik-IBBY Prijs uit. Deze prijs heeft tot doel boeken onder de aandacht te brengen waarin culturele diversiteit een vanzelfsprekende rol speelt en waarin het beeld van de verschillende culturen opbouwend in plaats van problematiserend is. Bovendien nomineert IBBY-Nederland Nederlandse boeken voor de collectie Outstanding Books for Young People with Disabilities, een collectie boeken voor en over kinderen met een beperking. Er is geen andere organisatie in Nederland die zich op deze manier bezighoudt met kinderboeken over dit thema.

Daarnaast is het bestuur sinds 1-1-2021 aan de slag gegaan met de Code Diversiteit & Inclusie, wat uiteindelijk zal resulteren in een plan van aanpak. Een van de nieuwe bestuursleden heeft specifiek de taak gekregen om zich bezig te houden met het onderwerp diversiteit en inclusie. Bij de bestuurssamenstelling (personeel), het programma, partners (o.a. ook de samenstelling van jury's)

en publiek (de vier p's uit de Code Diversiteit en Inclusie) wordt diversiteit en inclusie nu nadrukkelijk in ogenschouw genomen.

3. Organisatiestructuur van de stichting

Voor het voldoen van het lidmaatschap van IBBY International en het bereiken van de hierboven geformuleerde en toegelichte doelstellingen, vraagt IBBY jaarlijks een subsidie aan bij het Nederlands Letterenfonds. Het lidmaatschap van IBBY International geeft IBBY-Nederland o.a. de mogelijkheid om kandidaten en boeken te nomineren voor de internationale prijzen, collecties en tentoonstellingen. Net als andere Westerse landen betaalt IBBY-Nederland een relatief hoge bijdrage. Hiermee wordt het voor andere, minder rijke landen mogelijk gemaakt om lid te zijn en zo kan het internationale netwerk in stand worden gehouden.

IBBY-Nederland kent een bestuur van minimaal vijf en maximaal zeven bestuursleden. Het bestuur bestaat vanaf 1-1-2022 uit een voorzitter, een secretaris/penningmeester, een bestuurslid dat verantwoordelijk is voor de communicatie en drie algemene bestuursleden, van wie een diversiteit en inclusie als speerpunt heeft. In eerdere jaren ontvingen alleen de secretaris en de penningmeester vacatiegeld van respectievelijk € 100,- en € 50,- euro per maand, dus € 1200,- en € 600,- per jaar. Door de toegenomen activiteit van de stichting is er de wens om vanaf 2022 de secretaris/penningmeester, de voorzitter en de bestuursleden die verantwoordelijk zijn voor communicatie (nieuwsbrieven, persberichten en sociale media) een bedrag aan vacatiegeld uit te keren van € 750,- per jaar. Algemeen bestuursleden ontvangen vacatiegeld van € 500,- per jaar.

Sinds de tweede helft van 2021 worden de secretariële taken door een externe bestuurssecretaris uitgevoerd, die eerst als secretaris onderdeel was van het bestuur. Zij ontvangt hiervoor een vrijwilligersvergoeding van 100 euro per maand, wat eerder het vacatiegeld als secretaris was. Daarnaast huurt IBBY-Nederland haar als freelancer in om het omvangrijke takenpakket uit te voeren van het schrijven en samenstellen van nominatierapporten voor de internationale prijzen, het verzorgen van inzendingen voor boekencollecties en tentoonstellingen, het organiseren van de Jenny Smelik-IBBY Prijs en de Miep Diekmann Thesisprijs, het begeleiden van stagiairs van de internationale Master Jeugdliteratuur van de Universiteit van Tilburg en het delen van kennis over bijv. anderstalige titellijsten met samenwerkingspartners. Om deze werkzaamheden te kunnen bekostigen, vraagt IBBY-Nederland sinds 2021 een hoger bedrag aan bij het Letterenfonds.

De donateurs van de stichting IBBY-Nederland worden 'vrienden van IBBY' genoemd. Zij steunen IBBY-Nederland met een jaarlijkse donatie van minimaal 20 euro voor individuen en 70 euro voor organisaties. De donatie van de vrienden wordt alleen gebruikt om (leesbevorderings)projecten te ondersteunen. Enkele vrienden van IBBY participeren ook binnen verschillende projecten van IBBY, hebben zitting in jury's of in de kascommissie.

4. Activiteiten nationaal 2020-2023

4.1 Promotie van activiteiten en aantrekken van nieuwe donateurs

IBBY-Nederland hecht eraan een goede band te onderhouden met haar donateurs (de vrienden van IBBY) en duidelijk te maken welke activiteiten ondernomen worden. Daarnaast heeft het streven naar bredere bekendheid en zichtbaarheid van de stichting en het werven van nieuwe donateurs prioriteit in deze beleidsperiode. Hierbij zijn de nieuwsbrief, de website, de Facebookpagina, Instagram en overige communicatiemiddelen belangrijk.

- Sinds april 2021 is de geheel vernieuwde website online. Er worden regelmatig berichten op de website geplaatst, zodat deze actueel blijft en daarnaast dient de website ook als archief of naslagwerk. Het bestuur bekijkt hoe vrienden van IBBY via de website meer betrokken kunnen worden bij de werkzaamheden van de stichting, bijvoorbeeld door mee te denken over nominaties voor internationale prijzen.
- Sinds april 2021 is IBBY actief op Instagram. Hier lijkt de stichting deels een nieuwe doelgroep te bereiken, wordt er regelmatig op berichten gereageerd of worden deze gedeeld. Een Twitteraccount is aangemaakt en actief gebruikt tijdens de vriendenmiddag in 2021.
- In 2019 is IBBY-Nederland overgegaan op een digitale nieuwsbrief, die elk kwartaal wordt verstuurd. Dit wordt in de huidige beleidsperiode voortgezet.
- In verband met het streven naar bredere bekendheid is de nieuwsbrief ook voor niet-donateurs toegankelijk gemaakt.
- Bij bekendmakingen van o.a. nominaties, bekroningen en prijsuitreikingen stuurt IBBY persberichten aan 750+ ontvangers.
- Vanaf 2022 zal er een specifieke nieuwsbrief voor leesconsulenten verschijnen.

4.2 Jenny Smelik-IBBY Prijs

De Jenny Smelik-IBBY Prijs is de voortzetting van de Jenny Smelik-Kiggenprijs en wordt toegekend aan schrijvers en illustratoren van kinder- en jeugdboeken waarin culturele diversiteit een vanzelfsprekende rol speelt en waarin het beeld van de verschillende culturen opbouwend in plaats van problematiserend is. De prijs is in 1983 voor het eerst uitgereikt en wordt sinds 1998 tweejaarlijks uitgereikt. In 2008 heeft het IBBY-bestuur besloten om de jury de mogelijkheid te bieden om ook een eervolle vermelding toe te kennen. Dit besluit is opgenomen in het juryreglement dat geldt vanaf 2010 en zal in de komende beleidsperiode gehandhaafd blijven. De prijs bedraagt 2.000 euro en een eervolle vermelding 500 euro. Sinds 2020 werkt de prijs met een longlist en een shortlist, om meer aandacht te genereren voor de prijs.

Het prijzengeld wordt onttrokken aan de rente van het legaat van Klasina Smelik. De rente is hiervoor niet toereikend, dus er zal enigszins, maar verantwoord, ingeteerd worden op het vermogen van het legaat. Het bestuur zal op zoek gaan naar een nieuwe sponsor van deze prijs, zodat die dit in 2030 kan overnemen.

- In deze beleidsperiode wordt de prijs in 2020 en 2022 uitgereikt. Daartoe benoemt het bestuur van IBBY-Nederland een jury van vijf personen. Gestreefd wordt naar een jury met diverse achtergronden. De jury krijgt bij haar werkzaamheden organisatorische ondersteuning vanuit de stichting.
- Vanaf 2022 worden ook uitgeverijen op Aruba, Curaçao, Sint Maarten en in Caribisch Nederland uitgenodigd boeken in te zenden.
- De prijsuitreiking vindt plaats tijdens de vriendenmiddag in het najaar (of bij een activiteit die aansluit bij het bekroonde boek).
- Er is groeiende aandacht voor de prijs, die aansluit bij de huidige aandacht voor diversiteit en inclusie. De prijs wordt meer genoemd in de media (o.a. Grote Vriendelijke Podcast, Tijdschrift Lezen, Tijdschrift MeerTaal, op social media en allerlei blogs zoals Tzum.info en door de auteurs die op de shortlist stonden).
- Er zal vanaf 2022 een speciale nieuwsbrief aan leesconsulenten uitgaan, waarin o.a. de focus zal liggen op diversiteit in jeugdliteratuur. Zo kunnen leesconsulenten niet alleen kennismaken met de Jenny Smelik-IBBY Prijs, de titels van de longlist en de shortlist, maar leren ze IBBY kennen als een kennisplatform op het gebied van diversiteit in kinder- en

jeugdliteratuur. Ook zullen de eerdere longlists van de prijs op de website geplaatst worden, zodat eenieder hieruit inspiratie kan putten.

4.3 Miep Diekmann Thesisprijs

De Miep Diekmann-prijs voor jeugdliterair onderzoek is in 2014 voor het eerst uitgereikt door Miep Diekmann zelf. Het instellen van de prijs is een uitvloeisel van een deel van de doelstelling van IBBY: 'het stimuleren van de (wetenschappelijke) studie van kinder- en jeugdliteratuur.' De Miep Diekmann Thesisprijs wordt tweejaarlijks uitgereikt aan de auteur(s) van de beste Nederlands- of Engelstalige masterthesis over kinder- en jeugdliteratuur. Onderwerpen kunnen zowel literatuurtheoretisch als -historisch van aard zijn. De prijs bedraagt 750 euro. Naast het toekennen van de prijs, zijn twee eervolle vermeldingen van 250 euro mogelijk. Met het uitreiken van deze prijs onderscheidt IBBY Nederland zich onder andere van andere organisaties die zich bezighouden met jeugdliteratuur.

- In deze beleidsperiode wordt de prijs uitgereikt in 2020 en 2022. Dit gebeurt tijdens de studiemiddag in het voorjaar.
- Internationale studenten van Vlaamse en Nederlandse universiteiten kunnen ook deelnemen en worden vanaf 2022 ook expliciet uitgenodigd om hun scriptie in te zenden.

4.4 Vriendenmiddagen en studiemiddagen

Voor het contact met de vrienden van IBBY wordt er elk jaar een programma van lezingen en presentaties samengesteld voor de vriendenmiddag, die traditioneel in het najaar plaatsvindt. De lezingen gaan doorgaans over relevante/actuele onderwerpen binnen de kinder- en jeugdliteratuur en worden gehouden door professionals uit het veld. Bij de studiemiddagen in het voorjaar ligt de nadruk op recent wetenschappelijk onderzoek. Daarnaast vinden de prijsuitreikingen van bovengenoemde prijzen plaats tijdens deze middagen en is er ruimte voor ontmoeting.

Beide middagen vinden plaats bij instellingen die om niet de accommodatie beschikbaar stellen. De middagen zijn gratis toegankelijk voor vrienden van IBBY. IBBY heeft in november 2020 en april 2021 laten zien, dat het een volwaardig digitaal programma kan verzorgen, wanneer een fysieke middag niet mogelijk is.

- In de huidige beleidsperiode wordt gestreefd naar het organiseren van een jaarlijkse studiemiddag en vriendenmiddag, steeds gekoppeld aan een specifieke IBBY-activiteit, zoals de uitreiking van de Miep Diekmann Thesisprijs of de uitreiking van de Jenny Smelik-IBBY Prijs en zo mogelijk aan een thema.
- Na de pandemie zal worden gekeken of er samengewerkt kan worden met de Vlaamse IBBY-sectie.
- Jaarlijks wordt een kleine commissie benoemd die een programma voor de studie- of Vriendenmiddag maakt en voorlegt aan het IBBY-bestuur.
- Tijdens elke vriendenmiddag doet het bestuur verslag van de activiteiten en gesteunde projecten van dat jaar.

4.5 Vrienden van IBBY

De vrienden van IBBY zijn voor de stichting IBBY-Nederland erg belangrijk. Zij bepalen het draagvlak van de activiteiten van IBBY-Nederland. Interactie met de vrienden vindt plaats op de eerdergenoemde studie- en vriendenmiddagen en via de nieuwsbrief, de website en social mediakanalen. De bijdrage van vrienden wordt uitsluitend gebruikt om projecten te ondersteunen.

IBBY telt op 10 december 200 vrienden. Dit is een lager aantal dan eerdere jaren, omdat toen ook vrienden werden meegerekend die de stichting niet meer actief steunden met een jaarlijkse donatie. Het is desalniettemin een streven in de huidige beleidsperiode om bredere bekendheid te verwerven en het aantal vrienden uit te breiden.

- In de periode 2020-2023 zal getracht worden meer vrienden te werven, vooral ook onder jonge mensen. Hiervoor zijn de nieuwe website en de overige communicatiemiddelen van belang.
- IBBY-Nederland streeft er in deze beleidsperiode naar om bij relevante activiteiten binnen de kinderboekenwereld duidelijk aanwezig te zijn. Bekeken wordt of IBBY-Nederland bij de Kinderboekenambassade in het Kinderboekenmuseum en bij de congressen van Stichting Lezen (permanent) zichtbaar kan zijn en hoe de zichtbaarheid verder vergroot kan worden. Hierbij wordt o.a. gedacht aan een standje op relevante congressen, flyers, een promotiefilmpje voor social media. In 2021 heeft IBBY kosteloos een advertentie in het tijdschrift MeerTaal mogen plaatsen om hiermee meer mensen bekend te maken met de stichting.
- Door de zichtbaarheid van de stichting te vergroten en daarnaast te streven naar grotere betrokkenheid van vrienden, hoopt het bestuur dat de stichting meer gaat leven onder bestaande vrienden en het aantrekkelijker wordt voor nieuwe geïnteresseerden om vriend van IBBY te worden. Bij bepaalde activiteiten kunnen vrienden van IBBY die graag meer voor de stichting willen doen, ingezet worden, zoals bij het voorbereiden van voordracht dossiers voor internationale prijzen. Ook kunnen vrienden meer betrokken worden bij sommige processen, zoals stemmen op nominaties voor bepaalde prijzen. Een van de plannen voor 2022 is om een rubriek in de nieuwsbrief op te nemen waarin vrienden van IBBY aan het woord komen en suggesties doen voor nominaties voor de Honour List.
- In de huidige beleidsperiode wordt bekeken of er verschillende categorieën voor donateurschap gerealiseerd kunnen worden om meer doelgroepen te bereiken.

4.6 Nieuwe initiatieven en samenwerkingen

- IBBY-Nederland zal in 2022 samenwerken met het platform Hebban door een regenboogboekenlijst voor 0-12 jaar samen te stellen en op de websites van Hebban en IBBY beschikbaar te stellen.
- In samenwerking met de NBD Biblion, Elsevier uitgevers en de GAU zet IBBY een SDG Bookclub op; een geannoteerde boekenlijst rondom de zeventien thema's van de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties. In 2022 is het Kinderboekenweekthema Gi-ga Groen, de lancering zal rond die tijd zijn. Naast de boekenlijsten werkt IBBY mee aan diverse lessuggesties en activiteiten rond de boekenlijst.
- Samenwerking met Geef een (prenten)boek cadeau.
- IBBY-Nederland wil zich kandidaat stellen om in 2024 International Children's Book Day te organiseren en deze dag hiermee in Nederland op de kaart zetten. Dit houdt o.a. in dat een Nederlandse auteur wordt gevraagd een aansprekende boodschap te schrijven rond het thema van de dag en een illustrator om deze boodschap te illustreren. Posters hiervan worden wereldwijd verspreid onder alle IBBY-secties en kunnen ook door Nederlandse organisaties en het onderwijs gebruikt worden. Hiervoor zal een losse subsidie bij een geschikt fonds worden aangevraagd.
- IBBY-Nederland ondersteunt de subsidieaanvragen voor een nieuw *Een boek voor jou*, een welkomstboek voor vluchtelingenkinderen in de zes meest gesproken talen op azc's. Dit is een voortzetting van het project van Marit Törnqvist uit 2017.
- IBBY doneert boeken die ingezonden zijn voor prijzen en tentoonstellingen aan azc's en schoolbibliotheken.

5. Activiteiten internationaal 2020-2023

5.1 Voordrachten voor internationale prijzen

IBBY-Nederland verzorgt de voordrachten voor enkele belangrijke internationale prijzen voor kinder- en jeugdliteratuur. Hiermee brengt IBBY-Nederland Nederlandse auteurs en illustratoren internationaal onder de aandacht. Bij de voordrachten wordt samengewerkt met uitgevers, die boeken en andere materialen beschikbaar stellen.

- In de basissubsidie van het Nederlands Letterenfonds is een deel gereserveerd voor de voordrachten van de Hans Christian Andersen Awards en de IBBY-Honourlist.
- In 2021 en 2023 zal IBBY-Nederland weer de nominaties verzorgen voor de H.C. Andersen Awards en de IBBY-Honourlist (van 2022 en 2024).
- In de periode 2020-2023 zal IBBY-Nederland jaarlijks de voordrachten voor de ALMA (Astrid Lindgren Memorial Award) verzorgen. Deze Zweedse prijs wordt ook wel de nobelprijs van de kinderliteratuur genoemd.
- In de periode 2020-2023 zal IBBY-Nederland boeken nomineren voor het project 'Outstanding Books for Young People with Disabilities' (Canada) en voor het project *Silent Books. From the world to Lampedusa and back* (Italië).
- In de periode 2020-2023 zal IBBY-Nederland de voordrachten voor de IBBY-Asahi Reading promotion Award en de IBBY iREAD Outstanding Reading Promoter Award verzorgen.

Uitgevers gebruiken in hun publiciteit en in hun internationale contacten de nominaties en prijzen van de ALMA en de H.C. Andersen Awards, de IBBY Honour List en de Outstanding Books for Young People with Disabilities. De nominaties die IBBY-Nederland verzorgt worden vaak genoemd bij de lijst met bekroningen en prijzen van schrijvers en illustratoren en gelden soms ook als aanbeveling "Shortlist H.C. Andersen Award". Er zijn meerdere Nederlandse auteurs/illustratoren die de H.C. Andersen Award hebben gewonnen en op de shortlist hebben gestaan.

De IBBY-iRead Outstanding Reading Promoter Award werd in 2020 gewonnen door Marit Törnqvist. Dit genereert aandacht voor het werk van deze Nederlands – Zweedse illustratrice en stelt haar in de gelegenheid om talloze mensen te inspireren die werken met meertalige kinderen, meertalige boeken etc.

De boeken die genomineerd worden voor de Honour List, de Outstanding Books en de Silent Books reizen de hele wereld over als onderdeel van tentoonstellingen en worden daarna onderdeel van de permanente collectie van verschillende bibliotheken wereldwijd. De Nederlandse jeugdliteratuur wordt zo op veel plaatsen zichtbaar.

5.2 Internationale tentoonstellingen voor auteurs en illustratoren

Al enkele decennia verzorgt IBBY-Nederland de selectie en inzending voor de *Biennial of Illustrations Bratislava (BiB)*. Ook hiermee zet IBBY-Nederland Nederlandse illustratoren op de internationale kaart. Uitgevers gebruiken de BiB-nominaties en prijzen in hun publiciteit en in hun internationale contacten

- In 2021 en 2023 zal IBBY-Nederland de selectie en inzending van de Nederlandse illustratoren verzorgen. Een selectiecommissie wordt ingesteld door het IBBY-bestuur.
- In de huidige beleidsperiode wordt bekeken of voor de BiB kan worden samengewerkt met een andere organisatie om de druk op IBBY te verlichten.

- IBBY-Nederland zal in voorkomende gevallen steeds bekijken of er ook ingezonden kan worden voor andere internationale prijzen. Anders zullen deze via de website en een mailinglijst voor geïnteresseerde illustratoren onder de aandacht worden gebracht.

5.3 IBBY-vriendschapsbanden

Om 'de (inter)nationale verstandhouding door middel van het kinder- en jeugdboek te bevorderen' heeft IBBY-Nederland een drietal vriendschapsbanden met andere IBBY-secties (Letland, Uruguay en Indonesië). Samen met de actieve besturen van die IBBY-secties zijn in het verleden projecten ontwikkeld.

- In de voorgaande beleidsperiode is besloten geen actieve (financiële) steun meer aan de bestaande vriendschapsbanden te verlenen.
- In de voorgaande periode is een vriendschapsband met IBBY-EI Salvador onderzocht. Besloten is om hen eenmalig een subsidie te geven.
- In 2021 heeft IBBY Nederland contact gelegd met IBBY-Cambodja. Besloten is om een vriendschapsband aan te gaan. Nederland zal de Cambodjaanse sectie ondersteunen bij het betalen van de jaarlijkse bijdrage aan IBBY Internationaal, die vergeleken met de Nederlandse contributie bescheiden is. Daarnaast zullen de secties samenwerken om een internationale reizende jeugdbibliotheek voor Cambodja samen te stellen. In Phnom Penh zal de bibliotheek een vaste standplaats krijgen, naar de locaties voor de reizende bibliotheek zal worden gezocht. Ook wordt onderzocht of voorzitter Martine Letterie een of meer Cambodjaanse kinderboekenauteurs kan coachen. IBBY-Cambodja heeft ervaring met het organiseren van International Children's Book Day, waar IBBY-Nederland inspiratie uit kan putten.

5.4 Tweejaarlijkse IBBY-congressen

De tweejaarlijkse IBBY-congressen zijn van groot belang als ontmoetingsplaats voor de nationale secties. Belangrijk onderdeel van het congres is de vergadering van de General Assembly, waar de verkiezingen van de Executive Committee van IBBY International en andere commissies plaatsvinden en het beleid van IBBY International besproken wordt.

Dankzij de subsidie van het Nederlands Letterenfonds heeft IBBY-Nederland in de periode van het beleidsplan deelgenomen aan het congres in Moskou in 2021 en zal een vertegenwoordiging van de sectie deelnemen aan het congres in Maleisië in 2022.

5.5 Jaarlijkse Kinderboekenbeurs Bologna

Op de jaarlijkse Kinderboekenbeurs in Bologna wordt door IBBY-Europe (de Europese IBBY-secties) een eendaags congres belegd en er worden diverse activiteiten ontplooid, die het Europese en wereldwijde netwerk kunnen versterken. Daarnaast worden de boeken van de Honour List en de Silent Books er tentoongesteld. Ook vindt de bekendmaking van de ALMA, de H.C. Andersen Awards, de Asahi Reading Promotion Award en de iRead Award plaats in Bologna. De Kinderboekenbeurs heeft in 2020 en 2021 niet fysiek plaatsgevonden. Vanaf 2022 hoopt IBBY-Nederland jaarlijks een vertegenwoordiging te sturen.

5.6 Internationale Jugendbibliothek München

IBBY-Nederland ondersteunt het 'Aussenlectoraat' voor Nederlands- en Friestalige kinder- en jeugdliteratuur. Dit lectoraat wordt door Toin Duijx op vrijwillige basis verzorgd. Hij ontvangt hiervoor van de *Internationale Jugendbibliothek* een geringe onkostenvergoeding. Enkele malen per jaar reist hij naar München om daar enige dagen te werken en te overleggen. Het meeste werk wordt via

internet gedaan. De reiskosten worden vergoed uit de basissubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

- IBBY-Nederland zal het 'Aussenlektorat' van de *Internationale Jugendbibliothek* blijven ondersteunen in de periode 2020-2023. Dit is vooral van belang voor de ondersteuning van de uitgevers in Nederland, Friesland en Vlaanderen die alle kinder- en jeugdboeken gratis beschikbaar stellen voor de unieke instelling in München. Jaarlijks wordt door de *Internationale Jugendbibliothek* een catalogus met aanbevelingen voor bijzondere boeken uit de wereld van de internationale kinder- en jeugdliteratuur uitgegeven, de White Ravens. Dankzij de *Aussenlektor* uit Nederland is ons taalgebied altijd vertegenwoordigd in deze catalogus.

6. Activiteiten met betrekking tot de studie van de kinder- en jeugdliteratuur 2020-2023

6.1 Literatuur zonder leeftijd

Tot 2019 verzorgde IBBY-Nederland de publicatiereeks *Literatuur zonder leeftijd*. In 2018 is besloten de reeks stop te zetten. In de komende beleidsperiode zal gekeken worden naar mogelijkheden en haalbaarheid van een jaarboek van de reeks.

6.2 Annie M.G. Schmidtlezingen

In samenwerking met de Universiteit Leiden, waar van 1998 tot 2013 de Annie M.G. Schmidtleerstoel voor jeugdliteratuur was gevestigd, werd jaarlijks de Annie M.G. Schmidtlezing georganiseerd. Daarin geeft een gelauwerde schrijver zijn of haar kijk op de (studie) van de kinder- en jeugdliteratuur. De lezing is hiermee de enige in zijn soort. Nadat in 2013 de Annie M.G. Schmidtleerstoel werd opgeheven, werd de lezing in 2014 georganiseerd door het Letterkundig Museum/Kinderboekenmuseum in samenwerking met IBBY-Nederland. In 2015 hebben het Nederlands Letterenfonds en de Stichting Lezen zich als gelijkwaardige partners aangesloten bij de twee eerdergenoemde organisatoren en ondersteunen zij de lezing ook financieel.

6.3 Master Jeugdliteratuur

In het studiejaar 2011-2012 is aan de Tilburgse Universiteit de master Jeugdliteratuur van start gegaan. IBBY-Nederland ondersteunt deze Master van harte en probeert IBBY-activiteiten te koppelen aan de Master. Gastdocenten, excursies en studiedagen zijn in de afgelopen jaren door IBBY financieel ondersteund. Daarnaast heeft IBBY-Nederland vanaf het begin van deze beleidsperiode jaarlijks een stageplaats geboden aan twee studenten van de internationale Master Jeugdliteratuur. De stagiaires kregen een mooi beeld van het (inter)nationale werk van IBBY. Daarnaast legden de eerste twee stagiairs contact voor een project in Beiroet en er ontstond een mooie uitwisseling met andere internationale IBBY-secties. IBBY-Nederland is dan ook voornemens in de komende jaren plaats te blijven bieden aan internationale stagiairs.

7. Samenwerkingspartners

Internationale Jugendbibliothek München – vertegenwoordiging van Nederlandse en Friese auteurs en illustratoren d.m.v. het Aussenlektorat

De Kinderboekenambassadeur – uitreiking Jenny Smelik-IBBY Prijs

Koninklijke Bibliotheek/ Nationaal Archief – locatie voor studiemiddag en aanvulling/meedenken programma.

Kunstmuseum Den Haag – jaarlijkse locatie voor de vriendenmiddag en aanvulling/meedenken programma.

Literatuurmuseum/Kinderboekenmuseum – samenwerking A.M.G. Schmidtlezing

Nederlands Letterenfonds – belangrijkste sponsor van IBBY en samenwerkingspartner bij het versturen van origineel werk van illustratoren naar de Biennial of Illustrations in Bratislava.

Stichting Lezen – samenwerking A.M.G. Schmidtlezing en ondersteuning van bestuursleden.

Uitgeverijen van kinder- en jeugdboeken – leveren boeken aan voor de prijzen en verzorgen de uitnodiging van de Vriendenmiddag, zowel de vormgeving, illustratie en drukkosten.

Universiteit van Tilburg – stagiairs van de Master Jeugdliteratuur, meedenken en aanvullen programma studiemiddag en IBBY-Nederland verzorgt mede de studiedagen van de master.

Stichting It Fryske Berneboek – dragen auteurs, illustratoren en vertalers aan van Friese uitgaven voor de Honour List.

Hebban – Ontwikkeling regenboogboekenlijst voor 0-12 jaar.

Geef een (prenten)boek cadeau – wederzijdse promotie van activiteiten. Deze nieuwe samenwerking wordt in 2022 verder uitgewerkt.

IFLA, NBD Biblion, Elsevier Uitgevers en de GAU – Ontwikkeling van de Nederlandse SDG-Bookclub.

8. Evaluatie van het beleidsplan

Aan het eind van elk jaar dat het beleidsplan loopt, zal er een tussenevaluatie plaatsvinden door het bestuur. Indien nodig zal het beleidsplan aangepast en/of uitgebreid worden. Eind 2023 zal een beleidsplan voor de periode 2024-2027 opgesteld worden.

Herzien op 1 januari 2022.

